

Warszawa, 18 marca 2025 r.

SRW.5142.25.2025

DECYZJA

Działając na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 i 11, art. 37a ust. 1, art. 89 pkt 2, art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 840, tj.) § 12 ust. 1, 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2024, poz. 572, tj.) - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16.01.2025. (data wpływu: 17.01.2025, uzupełnienie 13.03.2025) Pana Jana Żółtowskiego, reprezentującego Fundację Dziedzictwa Kulturowego w Warszawie (ul. Smulikowskiego 7a m. 8, 00-839 Warszawa), działającą na podstawie umowy z posiadającym prawo do cmentarza: Gminą Wyznaniową Żydowską w Warszawie ul. Twarda 6, 00-950 Warszawa, o wydanie pozwolenia na prace konserwatorsko-restauratorskie przy wybranych nagrobkach w obrębie sektora 24 Cmentarza Żydowskiego w Warszawie przy ulicy Okopowej 49/51, wpisanego do rejestru zabytków nieruchomości pod numerem A-874 decyzją z dnia 1 grudnia 1973 r.

ORZĘKAM

- Pozwolić Fundacji Dziedzictwa Kulturowego na przeprowadzenie prac konserwatorskich i prac restauratorskich – w sektorze 24, na terenie Cmentarza Żydowskiego (ul. Okopowa 49/51, Warszawa), dz. 1 obręb ewidencyjny 6-03-09, zgodnie z załączonym do niniejszej decyzji programem: „PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH NAGROBKÓW OBWODU KWATERY 24, CMENARZA ŻYDOWSKIEGO PRZY UL. OKOPOWEJ W WARSZAWIE - autorstwa Damiana Pisarskiego.**

przy 53 pomnikach nagrobnych i ogrodzeniach:

1. Nagrobek NN 24/1/33
2. Kazimierza Tanennbauma 24/1/34
3. Henryka Salzmana 24/1/33
4. Ludwiki Łaski 24/1/32
5. Lichtenbauma 24/1/31
6. Izraela Markuzy 24/1/30
7. Jakóba Winteroka 24/1/29
8. Salomona Goldsobela 24/1/28
9. NN 24/1/27
10. Leona Neumarka 24/1/26
11. Mojżesza Arona Edelmana 24/1/25
12. Samuela Edelmana 24/1/24
13. Nisona Nissensohna 24/1/23
14. Józefa Lebensbauma 24/1/22
15. Samuela Breslaura 24/1/21
16. Henryka Hertza 24/1/20

17. Samuela Waldenberga 24/1/19
18. Aleksandra Brünnera 24/1/18
19. Adama Lewenstam 24/1/17
20. Samuela Cohna 24/1/16
21. Samuela Wintera 24/1/15
22. Józefa Centnerszvera 24/1/14
23. Razower 24/1/13
24. Marji Doroty Centnerszwer 24/1/12
25. Henryka Feigenblatta 24/1/11
26. Ludwika Frühlinga 24/1/10
27. Izydora Rosenbauma 24/1/9
28. Jana Rosencweiga 24/1/8
29. Hermana Srebrnego 24/1/7
30. Aleksandra Kronlanda 24/1/6
31. Jakóba Reichmana 24/1/5
32. NN 204/1/4B
33. Maurycego Garfunkel 24/1/4
34. Rodina 24/1/3
35. Abrahama Juwiler 24/1/2
36. Kohna 24/1/1
37. Scheinberga 24/2/21
38. Weizensanga 24/2/20
39. Zygmunta Mintza 24/2/19
40. Nisensohna 24/2/12
41. Anny Przedborskiej 24/2/11
42. Szaja Szmernera 24/2/10
43. Wolfa Tuchmana 24/2/17
44. NN 24/8/20
45. Balbiny Polikier 24/8/19
46. Ludwika Bienestocka 24/8/21
47. Szajndly Glikman 24/13/1
48. Trenkela 24/12/17
49. Frydy Edeelman 24/3/2
50. pasii i Markusa Raszkies 24/9/1
51. Rudolfa Słuckiego 24/10/1a
52. Jakóba Berlanda 24/12/1
53. Szajndly Glikman 24/13/1

2. Pozwolenie wydaje się pod warunkiem kierowania pracami konserwatorskimi, restauratorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

3. Pozwolenie wydaje się pod warunkiem przekazania nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac:

- dokumentów potwierdzających spełnianie przez osobę, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji wymagań, o których mowa w art. 37a ww. ustawy,

- imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji,
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
4. Pozwolenie wydaje się pod warunkiem przekazania nie później niż w terminie 14 dni przed dniem dokonania zmiany osoby, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji:
- dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji wymagań, o których mowa w art. 37a ww. ustawy,
 - imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji,
 - oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 2 niniejszej decyzji o przyjęciu przez nią obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania;
5. Pozwolenie wydaje się pod warunkiem niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac i działań.
6. Pozwolenie wydaje się pod warunkiem przeprowadzenia odbioru częściowego prac po ustaleniu analogii dla rekonstruowanych ubytków przed przystąpieniem do wykonania rekonstrukcji.
7. Ustalić termin ważności pozwolenia: 31.12.2029 roku.

Uzasadnienie

W dniu 17.01.2025 roku do Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie wpłynął wniosek o wydanie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich przy nagrobkach i ich ogrodzeniach w sektorze 24, zgodnie z opisem wniosku i załączonym zbiorczym programem prac, na terenie Cmentarza Żydowskiego w Warszawie wpisanego do rejestru zabytków nieruchomych pod numerem A 874 decyzją z dnia 1 grudnia 1973 wydaną przez Mazowieckiego Konserwatora Zabytków w Warszawie

Prawna ochrona konserwatorska obejmuje obiekt, którego dotyczy wniosek zatem stosownie do art. 36 ust. 1 pkt. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 roku, prowadzenie robót budowlanych, prac konserwatorskich, prac restauratorskich wymaga pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w formie decyzji. Pomniki nagrobne nie są wpisane indywidualnie do rejestru zabytków ruchomych. Nagrobki jako zabudowa tworząca cmentarz i jego przynależności uznawane są za wpisane do rejestru zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej. Prace przy nich wymagają uzyskania stosownego pozwolenia wcz. Natomiast znajdujące się pod ziemią tumby i komory grzebalne, które mogą być wykonane niezależnie od pomnika nagrobego jako części naziemnej, pozostają niewidoczne nie tworząc zabudowy w chronionym obszarze. Planowane prace dotyczą również ogrodzeń żeliwnych dla których sporządzono odrębny program prac zakładający przede wszystkim zabezpieczenie przed działaniem korozji metalu

Planowane zamierzenie związane jest z koniecznością naprawy muru oporowego przy którym w pierwszym rzędzie alei zlokalizowane są przedmiotowe pomniki. Przeprowadzenie kompleksowej konserwacji i restauracji nagrobków nie wpłynie negatywnie na chronione wartości cmentarza. Zakres prac zawarto w programie prac autorstwa Damiana Pisarskiego, stanowiącym załącznik do niniejszej decyzji. Przewidziano neutralne ze stanowiska konserwatorskiego działania konserwatorskie. Obejmą oczyszczenie z nawarstwień kamienia, w razie niestabilności posadowienia jego naprawę oraz konieczne rekonstrukcje, zabezpieczenia między innymi przed wpływem wody. Z uwagi na brak informacji co do formy planowanych rekonstrukcji ustanowiono warunek przeprowadzenia odbioru częściowego wykonywanych prac celem zatwierdzenia projektów rekonstrukcji.

Niniejsza decyzja określa warunek zawiadomienia Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac. Warunki przytoczone w niniejszej decyzji są zgodne z § 12 i 13 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku

wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (*Dz. U. z 2021 r. poz. 81*).

Planowane prace nie wpłyną negatywnie na substancję zabytkową chronionego obiektu, a zatem są dopuszczalne z konserwatorskiego punktu widzenia.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które strona może wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa.
2. W terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Oświadczenie należy złożyć Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.
3. Z dniem doręczenia Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
4. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania.
5. Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych pozwoleń i zgłoszeń wymaganych przepisami prawa.
6. Zawiadomienia wskazanego jako warunek pozwolenia dokonuje się w formie pisemnej, za pomocą faksu lub poczty elektronicznej zgodnie z informacjami udostępnionymi w Biuletynie Informacji Publicznej.
7. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może być cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

ZASTĘPCA MAZOWIECKIEGO WOJEWÓDZKIEGO
KONSERWATORA ZABYTKÓW

/-/

Anna Grudzińska

/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. Fundacja Dziedzictwa Kulturowego + załącznik
2. a/a + załącznik

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE). Niniejszy wydruk pisma, na podstawie art. 333 kodeksu postępowania administracyjnego, nie wymaga podpisu odrębnego. Pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wydruk pisma stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w formie dokumentu elektronicznego. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby, która pismo podpisała, a także identyfikator pisma nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane – w załączeniu.